

MÁJUS

ÉSZLELŐK /ÉSZLELÉS HELYE/	VIZU + FOTO	MŰSZER	MÓD
Árvai László /Gödöllő/	7	3,7 L	v,r,tá
Béres László /Hajdúnánás/	1	500 tele.	v
Busa Sándor /Harkakötöny/	5	10 T	v,r,tá
Czibalmos László /Satu Mare, RO/	23	5,0 L	v
Fazakas József /Budapest/	20	15 T	pr, r
Iskum József /Budapest/	12 + 3	6,3 L	pr,r,tá, fo
Kéki László /Hajdúnánás/	1	500 tele.	v
Kiss György /Nagyszénás/	8	6,3 L	
		12,5 T	v
Kósa-Kiss Attila /Salonta, RO/	5	6,3 L	pr,r
Kren Gusztáv /Zagreb, YU/	18	13,0 L	pr
Lakatos István /Maglód/	4	12,5 T	v, r
Prehoffer Elemér /Budapest/	22	15 T	v,r,tá
Ravasz Bálint /Gyopáros-fürdő/	1	5,0 L	pr,r
Szoboszlai Zoltán /Hajdúnánás/	1 + 1	500 tele.	v,r,f
Zana Péter /Jászládány/	10	10 T	v

Május hónapban 15 észlelő 138 vizuális és 4 fotografikus megfigyelést végzett.

észlelt napok száma	29
észlelt foltcsoportok száma	203
foltcsoport MDF	7,00
fáklya mdf	5,18

A Nap aktivitása 1983 májusában

Erről a hónapról igen sok és jó minőségű észlelés jött össze, melyet nagyon köszönök minden észlelőnek.

Az aktivitás a hónap közepéig lassan emelkedik az átlagról, majd egy hétig 8-10 AA között ingadozik, azután hirtelen az átlag alá esik, s ott is marad a hónap végéig. 14-15-én a rövidhullámú rádiósáv "süket". Ez a jelenség a flerkítőrés után szokott fellépni. Ekkor tartózkodott a CM után -10°-on két D típusú AA, -30° körül 2-3 db I típusú és a nyugati peremen -12°-on egy E típusú AA. Kérdés, melyik okozta a rövidhullámú sáv némaságát.

A foltok statisztikája is érdekes, megint a déli félgömb az aktívabb /74 %/. A relativszám 11-én volt a legnagyobb /212/, 30-án a legkisebb /55/.

A hónap elején még látható a nyugati oldalon egy aktív zóna, melyet egy D típusú, nagy vezető foltú, szabadszemmel is látható csoport ural -14 fokon. 2-án umbrája kettéválik, 4-én PU-ja felszakadozik. 5-én nyugszik.

Prilis 29-én kelt -12 fokon egy szakadozott D típusú AA. 2-a után PU-ja elveszik, de az erősebb umbrák alakzata fennmarad. 4-én B típusú, széthúzódik. 5-én követő foltja lemarad /I tip./; a vezető folt előtt kialakul néhány pórus, mely 7-ére félkör alakot vesz fel. A követőből C típusú AA fejlődik. 10-én és 11-én nyugszanak. Az utóbbi visszatér, 26-án kel monopolár foltként -10 fokon. 31-én aktivizálódik, umbrája megduplázódik. Kelet felé pórussorok alakulnak ki /VI. l./, majd lassan elhal az egész.

7-én a CM előtt -10 fokon /UT 09:40/ kialakul két pórus; 9-én halad át a CM-en, nincs észlelés róla. 10-én reggel D típusú, dupla foltokkal és sok pórussal. Délutánra a vezető folt összeolvad, a követő folt pórusai ivelnek, PU kezdeményekkel. 11-ére E típusú, a követő E-D irányú PU-ban, három umbrával. A folt elejét és végét PU szalagok kötik össze. 12-ére a követő folt meghizik, majdnem összeér a vezetővel, a középső umbráját fáklyató takarja, mely ismét zöldessárga fényű. 13-án ezen a helyen befűződik, 14-én kettéválik a folt. 15-én nyugszik. Visszatér 30-án azonos alakban.

7-én kel -30 fok körül két csoport, az északi H, a délebbre levő I típusú. Ritka az ilyen nagy szélesség a foltminimum felé. Ez az első visszatérése, előzőleg 04.15-én volt CM-en. 14-ére az I típusú A-ra változik, 16-ára eltűnik. A "H" is gyorsan lebomlik "I"-re, s így nyugszik 18-án. Nem tér vissza.

Szintén 7-én kel -10 fokon egy csoport, D típusú. Vezetője 13-ára három felé szakad. 15-én hizásnak indulnak, a környező pórusokat bekebelezve két szép foltot alkotnak. A korábban követő pórusmező lassan elhal. 18-án nyugszik.

12-én déltájban kialakul a CM előtt 30 fokkal -10 fok szélességen egy foltocska, 3 óra múlva C típusú, sok pórussal. 13-ára D típusú. Vezetője szabályos, a követőt sok pórus alkotja, illetve határolja. 15-én a követő folt bomlásnak indul. 16-án az AA széthúzódik, 18-án C típusú 3 U-val. 19-én nyugszik.

15-én, illetve 16-án kel egy I /-27°/ és G /-25°/ típusú AA. 20-án a második D-re változik, 22-ére visszafejlődik C-típusúra, és 25-ére B-re, majd nyugvása előtt eltűnik. Az I típusú AA változatlan, 27-én nyugszik.

18-án kel +18 fokon egy összetett umbrájú szakadozott szé-lű folt. 19-én a leszakadozott PU-kban is feltűnnek umbrák. 20-án fekvő kérdőjel alakú lesz, a pórusmezőben 54 db umbrával. 25-étől a pórusmező kezd eltűnni. 27-én I típusú monopolár. 29-én nyugszik.

21-én kel A -17°; B -21°; I -17°-on; 23-án a B és I összeolvad, és D-re fejlődik, ivelődik. 25-én két D egymás alatt, a vezetők PU-ja összefolyik. 26-án már szétválnak. 30-ára a foltok "befelé" mozognak, egymáshoz közelednek.

Teljesen szabálytalan alakzat jön létre, különálló penumbrákkal és umbrákkal. Szupergranuláció borítja az egész napfelszínt, fáklyák láthatók a sarkok körül is. A csoport június 1-én nyugszik.

Érdekes jelenséget figyeltem meg 18-án. A Nap középpontjától 10 fokkal északra 3 db A-B-A típusú póruscsozó volt 14:40-15:40 között a csomókat két koncentrikus körben - mint a vízbe dobott kő hullámai - fáklyahalo és szürke keskeny gyűrű vette körül.

AUGUSZTUS

ÉSZLELŐK /ÉSZLELÉS HELYE/	VIZU + FOTO	MŰSZER	MÓD
Czibalmos László /Satu Mare,RO/	3	12,5 T	v
Fazakas József /Budapest/	12	15,0 T	pr, r
Fábián Zsolt /Budapest/	2	15,0 T	v, r
Iskum József /Budapest/	12	6,3 L	pr,tá,r,f
Kocsis Antal /Kaposvár/	1	15Mc/6,3	v, r
Lakatos István /Maglód/	3	12,5 T	v
Dr.Prehoffer Elemér /Budapest/	23	15T; 8,0L	v,r
Ravasz Bálint /Gyopáros-fürdő/	2	5,0 L	pr, r
Sipos Mihály /Baja/	2	20,0 T	v
Szeiber Károly /Budapest/	1	7,2 L	v, r

Augusztusban 10 észlelő 70 vizuális és 6 fotografikus megfigyelést végzett.

észlelt napok száma	27
észlelt foltcsoportok száma	141
MDF	5,22
fáklya md	5,00

Az aktivitás közepes, csökkenő. A hónap folyamán kissé hullámzó, 8 AA-s maximum 2-án és 12-14-én; 2 AA-s minimum 6-án és 25-én volt. Tovább tart a két félteke közötti aktivitáskülönbség, 75 % a déli félgömbön volt. Az északi félgömbön csak A, B, I típusú csoportok voltak láthatók /5 db/.

Augusztusban két érdekesebb aktiv terület volt látható. Az első 2-3-án van CM-en -9 fokon. 1-én 4 AC-ja van, az első AC U-sorokból áll, ezt követi egy É-D irányban dupla U-jú PU-s folt, melyből az északi 2-ára kiválik. 3 AC egy "T" alakú PU-s folt, az umbrák a PU tengelyét követik. 2-án a "T" szárában lévő U megnyúlik DNy felé, miközben a folt átalakul hosszú görbülő cseppé. A kerek, szabályos 4 AC ebbe a görbületbe mintegy beleül. Tőle DK-re kisebb foltpárok és pórusc-

láncok húzódnak. A 2. és 3. AC között keskeny pórulánc képződik. 3-án az 1. és 2. AC bomlik, a 3. AC elveszti "S" alakját ovális PU elnyúlt összetett U-val. A 4. AC nem változik. 7-éig nincs észlelés, ekkor csak a 4. AC van eredeti formában, a többi kis foltcskák és pórusok halmaza. 8-án csak egy folt látszik, a többi valószínűleg fáklya takarja. 9-én nyugszik. Ez a csoport azonos a július 7-én CM-en levő B típusú rendszerrel. Ez volt első visszatérése.

Szintén július 7-én volt először CM-en -20 fokon egy D típusú AA, melyből most csak a követője volt látható, mint monopolár folt, az előzőleg ismertetett AA-tól délre. Ez is 9-én az esti órákban nyugszik.

A második aktiv terület - mely öt csoport halmazából állt - 7-én kezd kelni. Az előző rotációban nem volt azonosítható. 27° x 13°-os területen helyezkedik el, mely a -2° és -15° szélességek között van. Középe 13-án éjjélkor halad át a CM-en. Az első D típusú csoporttól délre szétszórt PU foltok /8-án/ legjobban 9-én tapadnak össze, 10-én a követőtől D-re tornyosulnak mint PU és U mező. 12-én a vezető alakja és U-ja megnyúlik és a csoport közepén lévő foltcskából hosszan elnyúló, a vezetőhöz hasonló folt alakul ki. 13-án eltűnnek a szakadozott PU-k és a követőtől D-re lévő pórusok. 14-én a követő szerepét a középső, megnövekedett folt vette át. 15-ére a vezető szabályos alakot ölt. 18-19-én nyugszik. E csoporttól EK-re három stabil folt volt megfigyelhető kevés változással. Ezekből még keletebbre B típusú pórushalmaz, mely 15-étől nem látható.

A hó eleji hosszú AA 4. AC-ja visszatér -10 fokon, mint monopolár folt. 30-án van CM-en, nem változik.

-.-.-.-

ADOK - VESZEK

REVUE tükrös távcső 11 cm-es 3 okulárral, zenitprizmával, állványal, 15.000,- Ft-ért eladó.

Telefon: 365-474

-.-.-.-

65 mm átmérőjű, 502 mm fókuszu Newton-rendszerű szovjet gyári ALKOR típusú teleszkóp eladó.

Látómezeje: 33 x nagyításnál 1° 15'
88 x " " 25'
133 x " " 15'

Irányára: 4.000,- Ft.

Érdeklődni 19 és 21 óra között Németh Endrénél lehet, Budapest XV., Thököly út 30. fsz. 2.